

Rapportering av regeringsuppdrag

Redovisning av näringslivsfrämjande insatser inom SGU:s ansvarsområde 2022

mars 2023

SGU:s diarie-nr: 21-2910/2021

RR 2023:03

Omslagsbild: Borrningar i sandmagasin i norra Sverige (Adak).
Fotograf: Ronald Arvidsson.

Ansvarig avdelning: Mineralresurser

Redaktör: Lina Rönnåsen

Sveriges geologiska undersökning

Box 670, 751 28 Uppsala

tel: 018-17 90 00

e-post: sgu@sgu.se

www.sgu.se

INNEHÅLL

Uppdrag.....	4
Inledning.....	4
Insatser inom uppdraget.....	5
EU:s batteriförordning.....	5
Rättsakten om europeiska halvledarchip.....	5
Critical Raw Materials Act (CRMA).....	5
Direktinvesteringsdirektivet.....	5
EU:s taxonomi för hållbara aktiviteter.....	5
Industriutsläppsdirektivet (IED).....	6
UNFC – United Nations Classification Framework for resources.....	6
Utredningen om en hållbar försörjning av innovationskritiska metaller och mineral N-2021:01 (FiMM).....	6
Elaboration of guidelines for best risk management approaches in the extractive sector.....	8
Delegationen för cirkulär ekonomi – Expertgruppen för Hållbara metall- och mineralflöden.....	9
Hållbar utvinning och återvinning av mineral och metall från sekundära resurser – Regeringsuppdrag N2021/01038.....	10
Övrigt.....	10

UPPDRAG

Sveriges geologiska undersökning (SGU) erhöi i regleringsbrevet avseende år 2022 i uppdrag från regeringen att verka näringslivsfrämjande. Uppdragsformuleringarna lyder:

- SGU ska vidareutveckla arbetssätt för att systematiskt samla in och fördjupa myndighetens kunskap avseende hinder för etablering och hållbar tillväxt av företag inom myndighetens ansvarsområde. Särskilt fokus ska läggas på det institutionella ramverket som påverkar sektorn.
- Myndigheten ska senast den 1 mars 2023 till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) redovisa vilka insatser myndigheten har genomfört med anledning av uppdraget. Vid förfrågan från Regeringskansliet (Näringsdepartementet) ska SGU även kunna redovisa förslag inom myndighetens ansvarsområden med syfte att förbättra förutsättningarna för hållbar tillväxt och företagande inom sektorn. Eventuella förslag gällande prövningsprocesser ska förhålla sig till den pågående Utredningen om en hållbar försörjning av innovationskritiska metaller och mineral (N 2021:01). Förslagen får inte innebära kostnadsökningar eller intäktsminskningar för staten.

INLEDNING

SGU har under året utfört arbeten inom en rad områden som rör förutsättningar för etablering och hållbar tillväxt av företag inom mineralnäringen. Genom breda kontaktytor med bland annat företag, branschorganisationer, andra myndigheter och ideella organisationer fångar SGU upp och bereder frågor av olika dignitet och i olika skeden. En viktig kontaktyta är de remisser och yttranden som myndigheten bereder samt de domstolsförhandlingar där medarbetare i egenskap av experter ibland uppträder. En annan källa till kunskap och omvärldsbevakning är en del av de bidragsfinansierade så kallade forsknings- och utvecklingsprojekt SGU deltar i, där myndigheten till exempel får insyn i lagutveckling, målkonflikter, beroenden och problemlösning nationellt och internationellt. SGU har i övrigt framför allt drivit frågorna genom att delta i relevanta utredningar och via övriga regeringsuppdrag med fokus på de frågor som rör råvaruförsörjningen. Tabell 1 visar en sammanfattning av de mer betydelsefulla/omfattande utredningarna och uppdragen, vilka beskrivs närmare i avsnitt *Insatser inom uppdraget*.

Tabell 1. Sammanfattning av SGU:s insatser inom regeringsuppdraget Näringslivsfrämjande.

Arbete inom/med	Pågående	Avslutade
EU:s batteriförordning		X
Rättsakten om europeiska halvledarchip	X	
Critical Raw Materials Act (CRMA)	X	
Direktinvesteringsdirektivet		X
EU:s taxonomi för hållbara aktiviteter	X	
Industriutsläppdirektivet (IED)	X	
United Nations Framework Classification Model (UNFC)	X	
Utredningen om en hållbar försörjning av innovationskritiska metaller och mineral (N 2021:01) (FIMM)		X
Elaboration of guidelines for best risk management approaches in the extractive sector	X	
Delegationen för Cirkulär ekonomi – expertgruppen för hållbara metall- och mineralflöden	X	
Hållbar utvinning och återvinning av mineral och metall från sekundära resurser (Regeringsuppdrag N2021/01038)		X

INSATSER INOM UPPDRAGET

EU:s batteriförordning

SGU har bistått såväl Regeringskansliet som Naturvårdsverket med sakgranskning och inspel rörande den s.k. batteriförordningen ("COM (2020) 798: Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om batterier och förbrukade batterier, om upphävande av direktiv 2006/66/EG och om ändring av förordning (EU) 2019/1020), framför allt i de frågor som mer direkt rör tillgång till s.k. batterimetaller och batterimineral, men även återvinning och annat. Arbetet har varit tämligen omfattande och ibland skett med synnerligen kort framförhållning. Delar av arbetet har haft en direkt eller indirekt bäring mot det institutionella ramverket.

Rättsakten om europeiska halvledarchip

En global brist på halvledarchip har kraftigt påverkat den industriella och ekonomiska utvecklingen i världen. För att minska den strategiska utsattheten inom EU, där ytterst lite av dessa halvledarchip idag tillverkas, strävar EU efter att spela en ledande roll i utformning och produktion av nästa generations mikrochip.

För att detta skall fungera krävs tillgång till råvaror, och sakkunskap om var dessa idag finns och hur den geologiska potentialen för förekomst av dessa i Sverige ser ut är SGU:s huvudsakliga bidrag i processen. Delar av arbetet har haft en direkt eller indirekt bäring mot det institutionella ramverket.

Critical Raw Materials Act (CRMA)

I september 2022 publicerade EU-kommissionen ett förslag till en genomförandeakt för kritiska råvaror. SGU lämnade synpunkter inom ramen för offentligt samråd (eng. *public consultation*) och har avsatt resurser samt vidtagit organisatoriska åtgärder för att lämna stöd till Regeringskansliet under Sveriges tid som ordförande i Europeiska unionens råd (se även avsnitt *Övrigt* nedan).

Direktinvesteringsdirektivet

SGU har bistått i arbetet med implementeringen av EU:s direktinvesteringsdirektiv och är en av de myndigheter som kan komma ifråga för att lämna uppgifter angående utländska direktinvesteringar. Uppgifterna inhämtas av Inspektionen för strategiska produkter (ISP), som också är beslutande.

EU:s taxonomi för hållbara aktiviteter

Inom EU pågår ett arbete för att definiera aktiviteter (t.ex. branscher) som kan öka hållbarheten inom EU, styra investeringar mot dessa, och därmed implementeringen av EU:s så kallade "green deal". Ökad råvaruproduktion (dvs. i det här sammanhanget gruvdrift) är en av de viktigaste frågorna för att klara en övergång till ett fossilfritt samhälle, och det är med sakkunskap kring dessa frågor som SGU bidrar till arbetet med taxonomin. Beroende på hur taxonomin kommer att utformas kommer denna potentiellt att ha en kraftig direkt eller indirekt påverkan på mineralnäringen och det ramverk som styr densamma.

Industriutsläppsdirektivet (IED)

Direktivets syfte är att med ett samordnat synsätt minska, och där så är möjligt helt eliminera, föroreningar från industriella verksamheter. En av grundförutsättningarna för direktivet är att det finns många likartade anläggningar. Gruvnäringen har inte omfattats av detta direktiv, i huvudsak motiverat av att varje gruva till skillnad från andra industrier och branscher har unika egenskaper, dvs. det finns inte två helt identiska gruvor i EU. Oavsett detta pågår en process där man undersökt om gruvnäringen framöver ska omfattas av IED. SGU har vid behov levererat underlag och inspel i denna översyn, vars resultat skulle kunna ha en påtaglig inverkan på det institutionella ramverk som påverkar och styr mineralnäringen.

UNFC – United Nations Classification Framework for resources

SGU har sedan 2016 varit engagerat i EGRM (eng. *Expert Group for Resource Management*, tidigare EGRC, eng. *Expert Group for Framework Classification*), den expertgrupp under UNECE som ansvarar för att förvalta och utveckla UNFC. SGU har tillsammans med NGU och GTK drivit arbetet med att ta fram en nordisk vägledning (antagen av EGRM 2018), som också kom att upptas i ett regeringsuppdrag med Naturvårdsverket som rapporterades 2017. Från 2018 har en medarbetare på SGU, nominerad av regeringen, varit Sveriges representant och vice ordförande i EGRM:s styrelse, the Bureau. Sedan dess har Europeiska kommissionen lyft UNFC som harmoniseringsverktyg för hushållning med resurser, och UNFC är numera en komponent i EU-finansierade samarbeten om råvaror, såsom Geological Services for Europe (GSEU), tidigare GeoERA och andra Horizon-finansierade samarbeten. Det är också en komponent i regeringsuppdrag till SGU, nu senast i uppdraget om att öka möjligheterna till hållbar utvinning av metaller och mineral från sekundära resurser. SGU har också bidragit till ett antal fallstudier utgående från UNFC (avseende REE, kalk och ballast), som har granskats av TAG (EGRM:s Technical advisory group, som säkerställer att systemet är globalt harmoniserat). Utöver det har SGU valt att, i samband med nya riksintresseutredningar, klassificera de fyndigheter som utreds för utpekande.

Utredningen om en hållbar försörjning av innovationskritiska metaller och mineral N-2021:01 (FiMM)

SGU har biträtt FiMM-utredningen med en förordnad expert under utredningstiden. En stor del av det relativt omfattande arbetet har haft en direkt eller indirekt bäring mot det institutionella ramverket, och många av förslagen är potentiellt sådana som a) ökar försörjningstryggheten och b) inte försämrar investeringsklimatet. I samband med att utredningen publicerades inkom SGU även med ett särskilt yttrande som pekade på att några av förslagen i utredningen potentiellt kan innebära försämringar för såväl försörjningstryggheten som självförsörjningsförmågan.

Investeringsviljan är, i rådande kontext, vad som driver möjligheterna till en produktion och därmed en säkrad försörjningstrygghet. Utan investeringar, ingen prospektering och därmed inga gruvor för ett stort antal kritiska eller innovationskritiska råvaror i Sverige. Givetvis finns helt andra vägar, såsom att staten står för investeringar i prospektering fram till en eventuell auktionering av tillståndsgivna fyndigheter, men något sådant har över huvud taget inte berörts inom ramen för utredningen. Därför måste investeringsviljan sägas vara kärnan i uppdraget. Förklaringar som framförts som orsaker till Fraser Institutes rankning – där Sveriges attraktivitet har rasat från en långvarig topp tre-notering till en 37:e plats för något år sedan – är långdragna, oförutsägbara, icke transparenta tillståndsprocesser. Det som tidigare hamnat på plussidan är den svenska energimixen, gruvkompetensen och infrastrukturen, inklusive tillgången till geologisk information. I dag är det i stort sett bara gruvklustret och dess kompetens som är internationellt konkurrenskraftigt, övriga delar har alltmer urholkats. I det sammanhanget är den föreslagna nationella försörjningsstrategin för råvaror, den föreslagna förstärkningen av SGU:s mineral-

resursarbete, förstärkt samverkan mellan myndigheter och förstärkt forskning, nödvändiga men inte tillräckliga förutsättningar för att möta samhällets behov av såväl kunskap som stöd i den enorma omställning som bara precis har dragit i gång. Dessutom är det nödvändiga men inte tillräckliga förutsättningar för att stärka försörjningstryggheten med avseende på råvaror. Utöver detta krävs en transparent och förutsägbar tillståndsprocess. En flytt av 3–4 kap.-prövningen till miljöprövningen, så som utredningen föreslår, löser inte problemen utan de skjuts bara framåt och tillför dessutom en rad nya problem. Den ytterst begränsade konsekvensanalys som gjorts i utredningen tar inte hänsyn till dessa, och förslaget tar heller inte hänsyn till att Sverige valt att implementera MKB-direktivet hårdare än vad EU-rätten kräver.

Det särskilda yttrandets punkter:

1. En markanvändningsprövning är politisk till sin natur, och en flytt till miljöprövningen innebär att man helt gör den till en miljöfråga. Att hävda att det fortfarande finns möjlighet till en politisk prövning enligt 17 kap. MB innebär förmodligen att alla gruvprövningar skulle hamna där, och det är ingen förbättring jämfört med i dag. Det är ännu heller inte klarlagt i vilket skede en 17 kap.-prövning ska göras. Med det breda perspektivet finns heller inget som tyder på att en domstol skulle kunna göra en bättre avvägning än Bergsstaten tillsammans med en kompetent länsstyrelse, i synnerhet inte om man gör om Bergsstaten till en mer domstolsliknande funktion. Man skjuter bara konflikten framför sig och till regeringen. Å andra sidan, om man genomför en flytt så finns inget skäl att rigga om Bergsstaten till en domstolsliknande funktion.
2. Att 3–4 kap.-prövningen ursprungligen placerades i koncessionssteget var för att gruvor bara kan lokaliseras där det finns fyndigheter, ingen annanstans, och att en gruva bara kan byggas där det är ekonomiskt och tekniskt möjligt att göra det. För att ett företag ska få investeringar till sitt projekt behövs en säkerhet i att fyndigheten är ekonomiskt bärkraftig (dvs. är en malm), att företaget har rätten till den, inte bara gentemot konkurrenter utan också för framtida investeringar, och att markanvändningen är klarlagd. Utan den säkerheten finns inga skäl att investera vidare.
3. Med en flytt av 3–4 kap.-prövningen går det heller inte för Bergsstaten att göra markanvisningen i koncessionssteget, och därmed går företagets rådighet över vattenverksamhet om intet. Det går inte av utredningen att se hur det ska hanteras.
4. En flytt av 3–4 kap.-prövningen innebär också att konsultationsordningen inte kan tillämpas på gruvfrågor eftersom domstolarna inte omfattas av denna. Samma effekt skulle det få om Bergsstaten skulle omvandlas till en nämndmyndighet, som är att liknas vid en domstol. Det skulle vara en mycket olycklig konsekvens, som kan negativt påverka förtroendet mellan sakägare och verksamhetsutövare. I synnerhet som bilden är att konsultationsordningen är något som både bransch, myndigheter och sakägare tycker är mycket viktig och positiv.
5. Utredningens uppdrag går ut på att inte försämra investeringsklimatet, och branschen har tydligt framfört att en flytt av 3–4 kap.-prövningen innebär att koncessionen förlorar sin tyngd då markanvändningsfrågan skjuts på framtiden, och det skulle minska investeringsviljan ytterligare. Därmed går en flytt emot utredningens uppdrag.
6. Tilläggsdirektivet från i juni säger uttryckligen att utredningen inte ska utreda när en prövning av N2K ska göras i processen eftersom en bokstavsutredning fått det uppdraget. Här föreslås en flytt av 3–4 kap.-prövningen i sin helhet utifrån rådande N2K-praxis och med hänvisning till unionsrätten. Utredningen tar då inte hänsyn till tilläggsdirektivet, den föregår bokstavsutredningen. Det förefaller märkligt när det i själva verket bara är N2K som omfattas av EU-rätten, övriga delar av kapitel 3–4 omfattas av nationell rätt. Dessutom omfattar MKB-direktivet egentligen bara dagbrott större än 25 hektar, inte mindre dagbrott eller underjords-

brytning, men Sverige har valt en mycket mer omfattande implementering. Problemet är alltså inte unionsrätten utan den svenska implementeringen av densamma. Det rimliga vore i stället att föreslå förändringar av den svenska miljöbalken och på så sätt harmonisera med unionsrätten och underlätta prövningen, i stället för att föreslå en flytt av markanvändningsprövningen.

7. När det gäller riksintressena i övrigt så är det av stor vikt att det för värdefulla ämnen och material prioriteras upp, i synnerhet de som innehåller innovationskritiska råvaror. Det är dock otydligt hur de råvaror ska listas som ska betraktas som innovationskritiska och få direkt prioritet enligt 4 kap. MB. Det finns också svårigheter med att peka ut områden som inkluderar verksamhetsytor i ett skede innan en eventuell verksamhet är känd eftersom en sådan inte är platsbunden på samma sätt som en fyndighet i sig. Däremot är det möjligt att utveckla kriterier för hur en sådan avgränsning kan göras på ett standardiserat sätt.
8. Det finns stora fördelar med att tydliggöra Bergsstatens oberoende och dess informationskyldighet gentemot sakägare. Att omforma den till en domstolsliknande funktion kan vara en fördel givet att 3–4 kap.-prövningen stannar i koncessionsprövningen. Nackdelen med en sådan ordning skulle vara att man tappar konsultationsrätten. Det finns också stora fördelar med en förstärkt tillsynsfunktion hos Bergsstaten i förtroendebyggande syfte.
9. En portalparagraf för minerallagen bör omfatta målen för just denna lag – att åstadkomma effektiv och ändamålsenlig prospektering och utvinning – och inte för andra samhällsintressen. Sådana omfattas redan av andra lagstiftningar, och det finns en stor risk med att nämna vissa och utelämna andra.
10. Konsekvensutredningen är långt ifrån fullständig, den lämnar mycket att önska. Det är utifrån den svårt att bedöma effekterna av förslagen. Exempelvis är det svårt att bedöma effekterna av de höjda avgifter som föreslås för företagen och hur förfoganderätten över och fördelningen av medlen ska hanteras. I ett sent skede saknar expertgruppen också de slutgiltiga utkasterna av vissa kapitel vilket gör det omöjligt att ge rättvisande synpunkter på helheten.

Samtliga punkter ovan har en stark koppling till det institutionella ramverket och återges därför i sin helhet.

Elaboration of guidelines for best risk management approaches in the extractive sector

Denna vägledning är kopplad till EU:s utvinningsavfallsdirektiv (Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/21/EG av den 15 mars 2006 om hantering av avfall från utvinningsindustrin och om ändring av direktiv 2004/35/EG), och vägledningen ska vara frivillig att implementera. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har ansvaret för nationell koordinering och SGU har deltagit i arbetsmöten och med synpunkter på de utkast som inkommit. Arbetet syftar till att sammanställa förslag på systematisk riskhantering inom sagd industri inom utvinningssektorn, från prospektering till efterbehandling. Dokumentet försöker sammanställa alla moment inom extrahering och ge exempel på risker inom samtliga steg, inom alla typer av extraktion, men har en tendens att fokusera på gruvdrift och specifika moment däri. Det slutgiltiga dokumentet ska enligt tidslinje fastställas under första kvartalet 2023.

Enligt SGU:s senaste utlåtande är det svårt att se syftet med denna typ av vägledning på det sätt som den presenteras, vilket också gör det svårt att se hur det ska användas. Andra generella kommentarer främst rörande avsnitten med exempel är sammanfattade i en punktlista:

- Vägledningen innehåller mycket detaljer, gång på gång upprepade paragrafer, dålig och bristfällig användning och blandning av geologiska, legala och ekonomiska begrepp samt termer. Ibland förekommer även missledande meningar.
- Som vägledningen ser ut idag, så är den en sammanfattning av utvalda tillgängliga legala instrument, planer och rutiner som både ansvariga myndigheter och gruvindustri använder inom områdena miljöhantering och hälsa respektive säkerhet. Med andra ord, det tillför inget nytt.
- Gruvbolag använder idag mer avancerade planer och rutiner i dessa områden än vad dokumentet mäktar med att förmedla. Det i sig riskerar att ge en skev bild av industrin och den ”best practice” som faktiskt finns och som SGU hade förväntningar på att dokumentet skulle avspegla.
- Det har gått väldigt lång tid mellan den första och den nuvarande utkastversionen. Mycket har hänt under den tiden på många olika, men högst relevanta fronter, och SGU kan inte se att detta avspeglas i dokumentet. Några exempel är leveranser från ERMA, EBA och EIT, ICMM-rapporter samt till sist den kommande Critical raw materials act.
- Andra frågor som heller inte behandlas är ny syn på resurseffektiva och cirkulära värdekedjor, sekundär utvinning från gruvavfall, spårbarhetsanalys/OECD due diligence samt UNFC systemets införsel.

Delegationen för cirkulär ekonomi – Expertgruppen för Hållbara metall- och mineralflöden

SGU har bidragit med en medarbetare till Expertgruppen för hållbara metall- och mineralflöden i Delegationen för cirkulär ekonomi. Delegationen kommer att lämna sin slutrapport i mars 2023. Inför det har expertgruppen inkommit med ett antal förslag på åtgärder, på kort och på lång sikt, för att trygga försörjningen av metaller och mineral.

Förslagen på kort sikt kopplar starkt till de institutionella ramverken för metall- och mineral-försörjning och återges därför här i sin helhet:

- Gruppen föreslår en översyn av all lagstiftning som berör avfall och avfallstransport etc. av mineral och metaller som är kritiska eller strategiska ur ett innovationsperspektiv. I denna översyn måste också ingå att göra relevanta avvägningar mellan å ena sidan ekonomi, försörjningstrygghet och stimulans av återvinning och återbruk, och å andra sidan miljöaspekter i enlighet med energi- respektive miljöpolitikens mål.
- Gruppen föreslår att SGU bör få ett utökat uppdrag att systematiskt kartera även gruvavfall som en del i myndighetens kartläggningsarbeten och att Naturvårdsverket får i uppdrag att systematiskt kartera annat avfall med metallinnehåll. Det bör inte vara tillfälliga medel utan permanent resurstillskott till basanslaget.
- Gruppen föreslår att flödet av samtliga innovationskritiska mineral och metaller i samhället kartläggs över hela försörjningskedjan, från prospektering och gruvdrift till förekomsten av metaller i produktledet. Härvid bör särskild vikt läggas vid produkternas end-of-life samt på behov hos, och mottagarkapacitet i, tillverkningsindustrin.
- Gruppen föreslår att regeringen avsätter resurser för att undersöka hur svenska aktörer bäst kan delta aktivt i arbetet kring metallstandarder på EU-nivå, hur lämplig kompetens för offentlig mottagarkapacitet kan byggas upp i det offentliga samt hur överenskomna standarder kan implementeras i en svensk kontext.

- Gruppen föreslår att regeringen tillskjuter medel för att aktivera Sverige på den internationella cirkulära arenan. Med den starka tekniska och kommersiella position som svensk gruv- och metallnäring har finns alla möjligheter att ta en ledande position i skapandet av hållbara cirkulära ekosystem. Detta kräver dock både politiskt och vetenskapligt engagemang i internationell utveckling av regler, standarder, lagstiftning, affärsekosystem och tekniska lösningar.
- Gruppen föreslår en översyn över myndighetsstrukturen på mineral-, metall- och materialområdena så att såväl produktion som produkter (innovationskritiskt produktinnehåll), återvinning och återbruk tillsammans med förekommande målkonflikter beaktas.

Förslagen på lång sikt rör forskning, utveckling och innovation, samt utbildningsfrågor och kompetensförsörjning avseende såväl primära som sekundära resurser.

Hållbar utvinning och återvinning av mineral och metall från sekundära resurser – Regeringsuppdrag N2021/01038

I regeringsuppdraget till SGU och Naturvårdsverket ingick bland annat att med beaktande av rapporten *Förslag till strategi för hantering av gruvavfall* (dnr N2016/02787) analysera såväl kvarstående praktiska hinder som hinder i lagstiftningen mot att utnyttja gruvavfall eller andra mineral- och metallförande avfall som resurs. Myndigheterna skulle föreslå kostnadseffektiva styrmedel, samt lämna författningsförslag där det bedömdes lämpligt, för att öka möjligheterna att använda gruvavfall och andra mineral- och metallförande avfall som en resurs för mineral och metaller. Slutrapporten levererades 15 februari 2023.

Övrigt

SGU ska, enligt uppdrag i regleringsbrevet, också identifiera och föreslå åtgärder som kan öka tillgången på och underlätta tillhandahållandet av alternativa bindemedel till betong. Uppdraget pågår, men under genomförandet har tillståndsfrågor diskuterats. I anknytning till detta har SGU arbetat med remisser och yttranden rörande cementförsörjningen i Sverige, som t ex i regeringsuppdraget ”Uppdrag om fördjupad kartläggning och analys av efterfrågan på cement i olika sektorer, tillgången till kalksten, klinker och cement samt förutsättningarna för import”. Även EU:s pågående beredning av ”Soil Health Law” kan påverka mineralnäringen i Sverige och dess förutsättningar, varför SGU lämnat och lämnar synpunkter till Naturvårdsverket.

Bland de övriga arbeten som SGU bedriver, och som delvis eller helt rör det institutionella ramverket, är ett exempel det med att undersöka förutsättningar för årlig inrapportering av prospekteringsinformation från innehavare av undersökningstillstånd. En sådan justering skulle sannolikt medföra en rad positiva effekter, en närmare konsekvensanalys ska säkra att så är fallet innan det tas vidare. Ytterligare exempel på arbeten som SGU gör i den här kontexten är att bidra med sin råvaruexpertis in i Miljömålsrådets olika arbeten.

SGU har även påbörjat en kartläggning av det europeiska ramverk som styr verksamheter inom mineralsektorn och hur detta blivit implementerat i svensk rätt. Med utgångspunkt från kartläggningen görs en analys av var flaskhalsarna är i systemet och på vilken nivå i reglersystemet de finns, för att därefter kunna identifiera potentiella lösningar eller förbättringar. Som en del i detta pågår även en kartläggning av lagstiftningsprocessen i EU, samt vilka möjligheter det finns att göra inspel inom den processen. Fokus ligger på de delar som är väsentliga för mineralnäringen, och där SGU samtidigt har en tydligt beskriven roll. Inom ramen för regeringsuppdraget ”Samverkan för Sveriges delar av en hållbar europeisk batterivärdekedja” som SGU genomförde tillsammans med Energimyndigheten och Naturvårdsverket, identifierades också områden med bäring på det institutionella ramverket:

- Behov av en nationell strategisk plan för att trygga försörjningen av innovationskritiska råvaror.
- Behov av att skapa och tillgängliggöra mer geologisk information.
- Behov av att bedriva mer internationell utbildning för att främja hållbar import.
- Behov av förstärkt samverkan inom ramverk relevanta för hållbara innovationskritiska råmaterial.

Inom uppdraget föreslås också andra åtgärder med bäring på kompetensförsörjning, FoI, och nordiskt samarbete som i delar har bäring på det institutionella ramverket.

För att detta ska fungera har SGU upprättat en organisation (ett team) med relevant kompetens. Detta team arbetar under första halvåret 2023 i huvudsak med den nyss påbörjade EU-akten rörande kritiska råvaror (CRMA, eng. *Critical Raw Materials Act*), vars utformning sannolikt kommer att styra eller påverka lagstiftning och/eller policy på mineralområdet (se även särskild rubrik ovan).

SGU deltar även i en del andra arbeten som fördjupar myndighetens kunskap avseende hinder för etablering och hållbar tillväxt av företag inom myndighetens ansvarsområde. Exempel på detta är "Bilateralt samarbete Sverige-Finland" (Regeringsuppdrag) samt "Nordic Sustainable Minerals" (projekt finansierat av Nordiska Ministerrådet).